

# ILON GÁBOR

---

## Rövid szakmai életrajz

### Személyes adatok

**Született:** 1956. október 1., Várpalota

### Képzettségei

1981–86. Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK (Budapest): régész diploma (1554/1986. sz.).

1981–84. ELTE BTK történész diploma (970/1984. sz.)

1977–81. Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola (Szombathely): népművelői és ált. isk. történelem szakos tanári diploma (72/1981. sz.)

### Munkahelyei

2016. jan. 1-től Platina-Bau Zrt. (Pécs) régésze (részmunkaidős), továbbá szellemi szabadfoglalkozású régész, történész, örökségvédelmi szakértő.

2015. jan. 1–dec. 31. Forster Gyula Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ, Budapest (Szombathelyi feltárás)

2008. jún. 1.–2014. dec. 31. Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat, majd jogutódja Magyar Nemzeti Múzeum Nemzeti Örökségvédelmi Központ II. sz. Regionális irodavezetője, régész, Szombathely.

1995–2008. Vas megyei Múzeumok Igazgatósága: Savaria Múzeum, Szombathely. Régész, Régészeti osztály vezetése,

2002-től a megyei múzeumigazgató általános helyettese.

1984–1995. Gróf Esterházy Károly Kastély- és Tájmuzeum, Pápa. Régész-igazgató.

1982–84. Vak Bottyán (ma: Tragor Ignác) Múzeum, Vác népművelő muzeológus.

1975–76. Savaria Múzeum, Szombathely. Gyűjteménykezelő és kiállítás rendező segédmunkás.

### Tevékenységei

Az 1980-as évek közepétől bekapcsolódott az MTA VEAB Iparrégészeti és Archeometriai Munkabizottsága munkájába, alapító tagja az Archaeocomp

Egyesületnek, amelynek köszönhetően Európában élvonalbeli képelemző rendszerhez jutott a szakma. (MTA BTK Régészeti Intézetében működik.) A Budapesten megrendezett 31. Nemzetközi Archaeometriai Konferencia (1998) magyar Szervező Bizottságának tagja volt. Intenzív ásatásai mellett egyre nagyobb figyelemmel foglalkozott az archaeometriával, melynek eredménye egy 4 éves OTKA (1998-ban zárult) és egy OKTK pályázat elnyerése volt a késő bronzkor és a vaskor kerámia és fémművészete műszeres vizsgálata tárgyában, valamint a velemi Szt. Vid anyagának előfeldolgozása. Mindezek eredményei – részben társszerzőkkel – idegen nyelven is megjelentek.

Közel három évtizede – és meglehetősen intenzitással – foglalkozik a környezeti régészettel, ezt és pl. a radiokarbon és dendrokronológiai datálás első és sorozatszerű alkalmazását két megyében (Veszprém és Vas) indította el. Mindezekről – részben társszerzőkkel – idegen nyelven is beszámolt.

Több mint két évtizede foglalkozik topográfiai kutatásokkal Veszprém (ld. MRT 4. kiegészítő tanulmánya) és Vas megyékben (ld. Pannicvlvs 5. tanulmánya, Savaria és Zalai Múzeum kötetekben). Utóbbi területen – a Dunántúlon először, az 1990-es évek második felében – készített munkatársaival és tanítványaival szisztematikus terepbejárásokat. Ezekről – részben társszerzőkkel – idegen nyelven is számot adott.

Az Archaeometriai Műhely című elektronikus is megjelenő (Budapest) 2 nyelvű (magyar, angol) folyóirat Szerkesztő Bizottságának a kezdetektől (2002) tagja. A Savaria, a Vas m. Múzeumok Értesítője című periodika Szerkesztő Bizottságának ugyancsak tagja volt (1998–2008), de utóbbinak több kötetét önállóan is szerkesztette. Pápan 1996-ban rendezett bronzkoros konferencia kötetét (1996) és a magyarországi őskor

kutatóinak III. (Bozsok-Szombathely) és VI. (Kőszeg) országos konferenciáinak monográfiáit (2004, 2009) is sajtó alá rendezte.

Szakmai munkássága elismerő megtiszteltetéseként a 2013-ban Oxfordban kiadott *The Oxford Handbook of the European Bronze Age*. c. kötetbe egy szlovák szerzőtárssal írta meg a két ország bronzkorának összefoglalását. Hazai szakmai elismerésként a Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat 2015. évi Kuzsinszky-érmét a Magyar Nemzeti Múzeumban vehette át 2016. március 21-én.

113 régészeti és további 3 tucat (régészettudomány történeti, történettudományi-muzeológiai) önálló tudományos publikációja, 49 régészeti lexikon szócikke jelent meg, valamint több elektronikus publikációja. Társszerzővel (antropológus, régész, vegyész, geológus) további 43 tudományos tanulmánya került kiadásra. A cikkek kb. egyharmada idegen nyelvű, s ezekből jó néhány külföldön (Németország, Románia, Szlovákia, Ukrajna, Horvátország) jelent meg.

Több régészeti tárgyú önálló könyve jelent meg. A „Bevezetés a Kárpát-medence régészetébe” című kiadvány már öt kiadásban 1993-tól, amelyet az ország minden jelentős felsőoktatási intézményében használ(t)nak. Szombathely őskori településtörténetének vázlatát is publikálta 2004-ben, egy velemi magángyűjtő régészeti anyagáról 2013-ban, a velemi aranykincsről pedig 2015 októberében jelent meg könyve (magyar és angol nyelven, egyidejűleg). Társszerzőkkel készített legfontosabb munkája a két hazai, késő bronzkori (urnamezős kori) temetőmonográfiák egyike, amelyben kiemelt hangsúlyt kapott a környezettörténet, és a Szombathely-zanati 2011-ben kiadott könyve.

Legfontosabb régészeti leletmentései, ásatásai: Németbánya (Veszprém m., bronzkor, 4 év), Gór (Vas m., neolitikumtól a

késő középkorig, 6 év), magyar-szlovén vasútvonal nyomvonala (Vas m., bronz-, római és középkor, 2 év), Sé (Vas m., neolitikumtól az Árpád-korig, 1 év), Szombathelyt elkerülő 86. és 89. sz. főutak Zánattól az Országhatárig (1999–2004: neolitikumtól

a középkorig), Szombathely-Oladi plató (2005–2007: neolitikum, rézkor), 86. sz. főút nyomvonala (2008–2009: bronzkortól a középkorig), Ménfőcsanak (Győr-Moson-Sopron m. 2009–2011: neolitikumtól a középkorig).